

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації
Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Обласний Будинок художньої творчості
Миколаївської обласної ради

Схвалено

Протокол вченої ради Миколаївського
обласного інституту післядипломної
педагогічної освіти

від 04 грудня 2019 р. № 5

Затверджено

Наказ департаменту освіти і науки
Миколаївської обласної державної
адміністрації

від 20 грудня 2019 р. № 643

Погоджено

Протокол педагогічної ради
Обласного Будинку художньої творчості

від 08.09 2019 р. № 3

Навчальна програма з позашкільної освіти
гуртка «Відповідальне лідерство – шлях до успіху»

3 роки навчання

Пояснювальна записка

Особливо важливим періодом у процесі соціалізації є підлітковий вік. Це початок формування вже відносно самостійних поглядів, оцінок, стійкої системи понять, суджень, про навколишній світ та про себе і своє місце у світі. У цей період формується серцевина моральності кожного громадянина держави.

Здатність і готовність виступити в ролі активного і свідомого члена суспільства може бути розвинута в особистості, якщо вона буде відповідальна за вирішення проблемної ситуації, особливо на рівні прийняття рішень. У підлітковому віці це, насамперед, вирішення певних проблем громади, участь у громадському житті, учнівському самоврядуванні, яке вирішує такі завдання: стимулювання інтересу учнів до навчання, трудової і громадської діяльності; створення конкретних умов і ситуацій для виявлення і розвитку здібностей учнів, для виховання суспільно значущих розумових, вольових та моральних якостей особистості; створення умов і механізмів для самовиховання і самознаходження особистості, яка формується, побудови її життєвих планів і перспектив.

Таким чином, виховання життєздатного покоління, становлення молоді як творчої сили суспільства неможливе без її практичної самодіяльності, самостійності, самоврядування, без розвитку лідерства.

Формування особистості потенційного лідера, його організаторських здібностей, ієрархії його цінностей може здійснюватись завдяки різноманітним формам соціально-педагогічної роботи, зокрема шляхом реалізації запропонованої програми «Відповідальне лідерство – шлях до успіху».

Актуальність програми викликана необхідністю визначення стратегії пошуку, навчання та виховання тих підлітків, які мають організаторські здібності, усвідомлюють себе потенційними лідерами в суспільстві.

Головна мета програми – формування досвіду громадянської поведінки лідерів шляхом активного залучення їх до справ і турбот навчального

закладу, до реальної участі в державотворенні, шляхом сприяння розвитку молодіжного руху, створенню громадських дитячо-юнацьких організацій.

Завдання:

- ознайомлення підлітків з теоретичними основами та принципами розвитку лідерства;
- розвиток у підлітків навичок самоаналізу, аналізу організаторських здібностей та своїх нереалізованих можливостей;
- спрямовування підлітків на роботу над собою, на здійснення своїх намірів щодо розвитку своєї особистості, розвитку лідерської позиції;
- формування у підлітків навичок співпраці в команді;
- стимулювання творчої і соціальної активності та ініціативи підлітків;
- допомога підліткам у розвитку сили волі і морально-психологічних якостей, необхідних для того, щоб стати успішними в житті, в повній мірі реалізувати лідерський потенціал;
- надання можливостей для самореалізації в якості лідера і менеджера самостійного соціального проекту, програми.

Зміст програми «Відповідальне лідерство – шлях до успіху» сприяє активізації соціально-педагогічних функцій особистості лідера, спрямованих на позитивну творчу реконструкцію соціокультурного оточення однолітків у сфері комунікації та дозвілля.

Під час освітнього процесу слухачі набувають *компетентностей*, які дозволять їм ефективно реалізовувати лідерські функції та успішно працювати у будь-якій команді, а саме:

- розуміння феномену лідерства (концепція трансформаційного, довготривалого та трансцендентального лідерства) і особистої відповідальності у процесі творення майбутнього бажаного стану;
- розуміння границь мислення лідера і ролі цінностей як етичного орієнтира при прийнятті рішень;

- знання основних стилів лідирування (авторитарний, демократичний, ліберальний), особливостей їх застосування на практиці і можливість вибору власного лідерського стилю;
- практичні навички розвитку лідерських якостей (комунікабельність, активність, відповідальність, організаторські здібності), формування досвіду лідерської поведінки та ідентифікація рівня прояву власних лідерських якостей;
- розуміння сенсу групової ідентичності та командної роботи;
- вміння використовувати інструменти діагностики команди та командоутворення (рольовий профіль команди, усвідомлення власної ролі в команді та визначення мотивації кожного учасника, тестування для діагностики команди);
- здійснення ефективної взаємодії з людьми в організації; обґрунтування і впровадження дієвих інструментів мотивації і впливу, розвиток навичок прийняття командних рішень.

Навчання через практику, навчання через активну участь - важливі інструменти для становлення особистості підлітка, здатного до саморозвитку й конструктивної взаємодії з однолітками.

Програма «Відповідальне лідерство – шлях до успіху» спрямована на активізацію й удосконалення індивідуального досвіду кожного учасника, на усвідомлення ним своїх особливостей і ресурсів, що допомагає кожному визначити індивідуальні цілі в навчанні для вдосконалення себе і свого середовища.

На заняттях застосовуються такі методи навчання: мозковий штурм, дискусії, рольові ігри, моделювання, робота в малих групах, аналіз реальних ситуацій суспільного життя, драматизація, портфоліо тощо.

Програма передбачає участь кожного учня в соціальному проектуванні, що послужить для них практичним застосуванням набутих знань із лідерства і досвідом громадянської дії.

Програма розрахована на три роки, на учнів 8-11 класів. Групи

формується за віком 14-15 років, 15-16 років, 16-17 років. Програмою передбачається навчання I рік навчання – 144 години (2 рази на тиждень по 2 години), II рік навчання – 324 години (3 рази на тиждень по 3 години), III рік навчання – 324 години (3 рази на тиждень по 3 години).

Орієнтовна кількість учасників групи від 12 до 20 вихованців.

Навчально-тематичний план

I рік навчання (I рівень)

№	Модулі	Кількість годин		
		Теорія	Практика	Разом
1.	Вступ. Мета і завдання програми	1	1	2
2.	Спеціальна Сесія Генеральної Асамблеї ООН (8-10 травня 2002 р.) про активну участь дітей та молоді у створенні світу, сприятливого	2	6	8
3.	Лідер та лідерство	2	8	10
4.	Основи ефективного лідерства	6	14	20
5.	Мистецтво спілкування лідера	6	14	20
6.	Лідер та його команда	4	6	10
7.	Імідж лідера	2	8	10
8.	Участь дітей і молоді у прийнятті рішень	8	22	30
9.	Лідер – організатор однолітків	2	30	32
10.	Підсумкове заняття	-	2	2
УСЬОГО		33	111	144

Програма

Вступ (2 год.)

Мета і завдання програми. Програма «Лідерство – запорука успіху» важлива форма громадянського виховання молоді.

Спеціальна Сесія Генеральної Асамблеї ООН (8-10 травня 2002 року) про активну участь дітей та молоді у створенні світу, сприятливого для дітей

(8 год.)

Документи розповідають:

- «Світ сприятливий для дітей» – підсумковий документ Спеціальної Сесії;
- Цілі саміту тисячоліття ООН. Цілі розвитку України;
- Конвенція ООН про права дитини (статті 13, 14, 15).

Лідер та лідерство (10 год.)

Молодіжне лідерство. Філософія лідерства. Нормативно-правова основа діяльності молодіжних громадських організацій. Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації», Закон України «Про об'єднання громадян». Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні».

Теорії лідерства: теорія рис лідерства, харизматична концепція лідерства; ситуаційна теорія лідерства синтетична теорія лідерства.

Стилі лідерства: демократичний, авторитарний пасивний.

Хто такий лідер? Типи лідерів. Якості, притаманні лідеру. Уміння лідера. Стилі керівництва. Формула успіху лідера.

Лідер – суспільство – право. Що лідери можуть зробити для становлення громадянського суспільства в Україні.

Основи ефективного лідерства (20 год.)

Потенціал, необхідний для того, щоб стати лідером. Особистий розвиток. Оцінка перспективних і негативних сторін лідерської поведінки. Комунікативні здібності лідера. Вміння слухати і говорити. Вміння спілкуватися у групі. Досягнення взаєморозуміння і згоди. Повноваження лідера. Що значить делегувати повноваження.

Як досягти успіху в делегуванні повноважень. Основні принципи поведінки лідера. Кодекс поведінки лідера.

Мистецтво спілкування лідера (20 год.)

Жити в суспільстві – означає спілкуватися. Від чого залежить успішність спілкування людей. Спілкування – це мистецтво, якому треба вчитись. Чого треба навчитися, щоб спілкуватися краще? Чи завжди нас розуміють інші люди. Як мені зрозуміти інших? Що означає бути переконливим? Вміння переконувати інших. Як навчитися говорити «ні» й відповідати на критику? Типи спілкування. Спілкування без слів (міміка, жести, погляди, паузи). Правила ефективного спілкування. Що розуміють під консенсусом і компромісом? Що таке конфлікт? Три підходи до вирішення проблем і конфліктів. Як досягнути успіху в суспільстві? Успішна самопрезентація.

Лідер та його команда (10 год.)

Лідери ситуативні і постійні. Лідер і керівник – у чому річниця? Чим лідер відрізняється від інших? Якості, притаманні успішному лідеру. Що таке партнерство. Принципи партнерства. Особистості партнерських відносин. Підготовка до побудови партнерських відносин. Як співпрацювати з командою. Управління розвитком команди. Сила організації. Як діє лідер-організатор? Його помічники. Організаторські знання і вміння, організаторські здібності. Дисципліна і прогнозованість у діях усіх членів команди. Поради організатору. Джерела підтримки лідера і команди.

Імідж лідера (10 год.)

Що таке імідж? Роль іміджу і проблема лідерства. Роль особистісного іміджу. Імідж лідера. Функції іміджу. Структура іміджу. Я концепція лідера. Імідж як форма життєтворчості лідера. Технологія діагностики, формування й коригування іміджу. Мистецтво самопрезентації. Механізми самопрезентації особистості. Імідж молодіжної громадської організації. Як його створити? Шляхи формування іміджу за допомогою засобів масової інформації.

Участь дітей і молоді у процесі прийняття рішень (30 год.)

Законодавча база України, в якій гарантується право дітей та юнацтва на участь у процесах прийняття рішень. Конвенція ООН про права дитини та участь молоді у процесах прийняття рішень. Цілі розвитку тисячоліття України та участь молоді у процесі прийняття рішень. Що таке участь? Чому участь важлива? Що перешкоджає участі? Принципи молодіжної участі. Види молодіжної участі (участь у житті сім'ї, участь у житті навчального закладу, участь в житті територіальної громади, участь у діяльності громадських організацій, участь у житті держави). Ефективність молодіжної участі. Принцип партнерства в процесі участі як основа соціальної співпраці. Участь учнівської молоді в реалізації соціальних проектів.

Лідер – організатор однолітків (32 год.)

Лідер – організатор волонтерів. Хто такий волонтер? Делегування повноважень волонтеру. Роль керівника волонтерської програми. Процес створення та керування волонтерською програмою. Складові волонтерської програми. Мета і завдання волонтерської програми. Способи та інструменти залучення волонтерів. Способи оцінки ефективності волонтерської програми.

Створення молодіжної громадської організації «Крок за кроком». Розробка статуту організації, програми діяльності.

Організація просвітницької роботи щодо здорового способу життя за методом «рівний – рівному».

Популяризація Конвенції ООН про права дитини серед однолітків: досвід залучення підлітків і молоді до вирішення проблем навчальних закладів, місцевої громади, суспільства. Участь у плануванні і реалізації соціально значущих проектів. Самостійна розробка і реалізація власного проекту. Як організувати суспільну акцію? Створення Школи молодіжних лідерів у рамках проекту «Розвиток молодіжних ініціатив».

Підсумкове заняття (2 год.)

Захист соціальних проектів, програм, акцій.

Навчально-тематичний план II рік навчання (II рівень)

№	Модулі	Кількість годин		
		Теорія	Практика	Разом
1.	Вступ. Мета та завдання програми	1	2	3
2.	Лідерство та організаційний розвиток	12	21	33
3.	Лідерство та командоутверення	24	75	99
4.	Психологія лідера	36	72	108
5.	PR- комунікації для сучасного лідера	21	57	78
6.	Підсумкове заняття	-	3	3
УСЬОГО		94	230	324

Програма

Вступ (3 год.)

Лідерство та організаційний розвиток (33 год).

Природа лідерства. Рівні особистого зростання. Структура образу лідера.

Лідерські якості. Персональне лідерство.

Лідерство та командоутворення (99 год).

Метою опанування модуля «Лідерство та командоутворення» є набуття знань та формування у молоді лідерських навичок для ефективного керівництва в організаціях різних типів задля розвитку громадянського суспільства в Україні.

Феномен лідерства та особиста відповідальність. Навички розвитку лідерських якостей. Команда та командоутворення. Взаємодія в команді.

Групова ідентичність та командна робота. Роль та значення команди для вирішення сучасних управлінських завдань.

Ключові теми модуля.

- 1) Феномен лідерства та особиста відповідальність у процесі творення майбутнього бажаного стану.
- 2) Тренінг:
 - практичні навички розвитку лідерських якостей ;
 - ефективно використовувати інструментів діагностики команди та командоутворення;
 - здійснення ефективної взаємодії з людьми в організації; обґрунтування і впровадження дієвих інструментів мотивації і впливу, розвиток навичок прийняття командних рішень.
- 3) Групова ідентичність та командна.

Психологія лідера (108 год).

Метою опанування модуля «Психологія лідера» є формування компетентностей щодо розуміння психологічної сутності людини, основ взаємодії й спілкування та процесу і механізмів управління життєдіяльністю особистості лідера.

У процесі навчання у учасників формуються наступні *компетентності*:

- розуміння закономірностей своєї психічної діяльності;
- формування потреби в особистісному розвитку і самовдосконаленні;
- розуміння психологічних особливостей інших людей;
- вміння будувати позитивні стосунки з оточенням;
- досягнення індивідуальних цілей в процесі життєдіяльності;
- вміння обирати адекватні стратегії взаємодії;
- здійснювати контроль та регуляцію власної поведінки та поведінки інших людей у складних, невизначених, непередбачуваних обставинах;
- вміння розробляти індивідуальні програми щодо професійного.

За результатами тренінгу учасники мають опрацювати міждисциплінарний проект з його подальшою презентацією.

Ключові теми модуля.

1) *Психологія лідера. Формування лідера.*

2) *Тренінг:*

- Основи формування лідерських якостей;
- Шляхи і засоби розвитку формування лідерських якостей;
- Лідерство в побудові команди.

3) *Мотиваційна сфера лідера.*

Формування лідера. Основи формування лідерських якостей. Шляхи і засоби розвитку формування лідерських якостей. Лідерство в побудові команди. Мотиваційна сфера лідера. Психологічні засади ефективної комунікації лідера. Формування ефективної партнерської взаємодії. Регуляція власного емоційного стану. Методи та стилі керівництва в психології управління. Формування морально-психологічного клімату в колективі.

PR- комунікації для сучасного лідера (78 год).

Метою опанування модуля «ПР-комунікації для сучасного лідера» є набуття знань та формування лідерських навичок для ефективного управління комунікаціями із зовнішнім середовищем як задля досягнення своїх підприємницьких цілей, так і просування своєї соціально відповідальної місії.

У процесі навчання у учасників формуються наступні **компетентності:**

- розуміння значення комунікацій та зв'язків з громадськістю для сучасного лідера;
- розуміння взаємоз'язку лідерства та ефективних комунікацій;
- формування соціально відповідальної місії підприємця лідера та використання ПР-технологій для її просування;

- знання основних технологій ПР-комунікацій, особливостей їх застосування на практиці;
- практичні навички застосування ПР-комунікацій для досягнення цілей;
- вміння використовувати інструменти діагностики ефективності ПР-комунікацій;
- практика ефективної взаємодії з оточуючим середовищем (робота з бізнес-асоціаціями, громадськими об'єднаннями підприємців, комунікації з органами влади різних рівнів).

Ключові теми модуля.

1) *Сутність комунікацій та зв'язків з громадськістю для сучасного лідера. Комунікації та лідерство.*

2) *Тренінг:*

- формування соціально відповідальної місії підприємця лідера та використання ПР-технологій для її просування;
- основні технології ПР-комунікацій, особливості їх застосування на практиці;
- практичні навички застосування ПР-комунікацій для досягнення цілей;
- вміння використовувати інструменти діагностики ефективності ПР-комунікацій.

3) *ПР-комунікації з оточуючим середовищем (бізнес-асоціаціями, громадськими об'єднаннями підприємців, з органами влади різних рівнів): позитивні практики та бар'єри.*

Сутність комунікацій та зв'язків з громадськістю. Комунікації та лідерство. ПР-комунікації з оточуючим середовищем. Позитивні практики та бар'єри. Організація роботи із ЗМІ. Сильний Бренд-сила комунікацій. Репутація сучасного лідера.

Підсумкове заняття (3 год.)

**Навчально-тематичний план
III рік навчання (III рівень)**

№	Модулі	Кількість годин		
		Теорія	Практика	Разом
1.	Вступ. Мета та завдання програми	2	1	3
2.	Правові засади прав людини, гендеру та підприємництва	38	64	102
3.	Ораторський профіль відповідального лідера	30	60	90
4.	Проектна діяльність	24	45	69
5.	Тренінги за модулями	3	54	57
6.	Підсумкове заняття	-	3	3
УСЬОГО		97	227	324

Програма

Вступ (3 год.)

Правові засади прав людини, гендеру та підприємництва (102 год.).

Метою опанування модуля «Правові засади прав людини, гендеру та підприємництва» є поширення знань, орієнтованих на забезпечення поваги до гідності, верховенства права, свободи і недискримінації. Значна увага приділена розгляду питань захисту прав людини у сфері підприємницької діяльності, зокрема Керівним принципам ООН з питань підприємницької діяльності в аспекті прав людини, оскільки в умовах імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС відбувається адаптація українського законодавства до європейського.

У процесі навчання у учасників формуються наступні компетентності:

- розуміння значення забезпечення поваги до гідності, верховенства права, свободи і недискримінації, захисту прав людини у сфері

підприємницької діяльності, зокрема Керівним принципам ООН з питань підприємницької діяльності;

- розуміння актуальності та ключових напрямків адаптації українського законодавства до європейського в умовах імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС;
- знання основних правових засад захисту прав людини у сфері підприємницької діяльності та інструментарію їх реалізації на практиці;
- практичні навички застосування окремих механізмів захисту прав підприємців, їх найманих працівників;
- практика функціонування груп тиску та груп інтересів в економічній сфері та в сфері праці, їх взаємодія з владою.

За результатами тренінгу учасники мають опрацювати міждисциплінарний проект з його подальшою презентацією.

Ключові теми модуля.

- 1) *«Міжнародний та національний механізм забезпечення прав людини в Україні».*
- 2) *«Особливості правового регулювання підприємницької діяльності».*
- 3) *«Гендерна рівність в контексті європейської стратегії України».*
- 4) *«Роль груп тиску та груп інтересів в економічній сфері та в сфері праці».*

Розуміння значення «гідність», «верховенство права», «свобода і недискримінація», «захист прав людини». Гендерна рівність в контексті Європейської стратегії України. Процедура прийняття рішень. Демократія та права людини. Громадянське суспільство, та його вплив на захист прав людини. Особливості правового регулювання підприємницької діяльності. Лідерство та партнерство в підприємницькій діяльності. Взаємодія розвитку лідера та підприємництва. Менеджмент та маркетинг. Роль груп тиску та груп інтересів в економічній сфері та в сфері праці. Міжнародний та національний механізм забезпечення прав людини в Україні.

Ораторський профіль відповідального лідера (90).

Метою опанування модуля «Ораторський профіль відповідального лідера» є набуття знань та формування навичок оптимальної мовної поведінки в будь-якій комунікативній сфері, зокрема в сфері підприємництва, впливу на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних ораторських технологій.

У процесі навчання на тренінгу з ораторської майстерності майбутні лідери:

- вправлятимуться у створенні й виголошенні різних публічних промов, засвоюючи правила укладання успішних виступів;
- вчитимуться відчувати аудиторію й впливати на неї;
- засвоюватимуть способи викладення інформації та способи впливу на аудиторію;
- братимуть участь у навчальних дебатах, добираючи різні типи аргументів;
- вчитимуться бути переконливими в доведенні своїх поглядів, залишаючись при цьому толерантними до опонентів;
- удосконалюватимуть культуру власного мовлення, роблячи його точним, виразним, логічним.

За результатами тренінгу учасники мають опрацювати міждисциплінарний проект з його подальшою презентацією.

Ключові теми модуля.

- 1) «Основи публічного виступу»;
- 2) «Тактика маніпулювання»;
- 3) «Використання жестів як впливу на аудиторію».

Роль та значення «ораторське мистецтво». Основи публічного виступу. Тактика маніпулювання. Використання жестів як впливу на аудиторію. Промови. Типи промов, їх характеристика (правила укладання виступів). Навчальні та інші дебати. Взаємозв'язок з опонентами. Культура власного

мовлення. Структура ораторського твору. Імідж та стиль в ораторському мистецтві.

Проектна діяльність (69 год.).

Що таке проект. Функція. Структура. Види проектів. Проектний менеджмент. Розвиток команди і групової роботи. Мотивація індивідумів і групи. Управління конфліктами. Комунікбельність. Фінансування проектів.

Метою опанування модуля «Проектна діяльність» є набуття знань та формування навичок щодо правильного написання проектів, грантових заявок, базових інвестиційних планів тощо.

У процесі навчання на тренінгу з проектною діяльністю майбутні лідери:

- навчатися правильно формулювати проектну ідею, мету, завдання проекту, визначатимуть ключових стейкхолдерів та основні чинники впливу на реалізацію проекту;
- вчитимуться писати грантові проекти, базові інвестиційні плани;
- аналізуватимуть ризики здійснення проектів та будуватимуть матриці сильних, слабких сторін (SWOT-аналіз);
- по закінченню проходження модулю напишуть власний проект із широким залученням громадськості та значним соціальним ефектом.

Ключові теми модуля.

- 1) «Базові поняття проектною діяльністю»;
- 2) «Аналіз чинників впливу на проект»;
- 3) «Грантова заявка як форма подачі проекту».

Тренінги за модулями (57 год.).

Підсумкове заняття (3 год.).

Прогнозований результат

Кінцевий результат реалізації програми «Відповідальне лідерство – шлях до успіху» обумовлює модель лідера, яка передбачає досягнення ним відповідного рівня соціальної креативності, лідерських умінь і навичок, практичної готовності до створення власного проекту, сформованість особистісних якостей, необхідних лідеру.

Програма надає змогу учнівській молоді визначитись, що таке позитивний імідж лідера, як його створити, оволодіти мистецтвом спілкування, ознайомитись із методами та технологіями суспільно-політичної активності, набути навичок участі у громадському житті через практичний досвід співпраці з місцевою громадою (школа, вулиця, мікрорайон, регіон) та з владними структурами.

У процесі реалізації програми в учнівській молоді виробляються практичні вміння та навички, а саме:

- критичне мислення (уміння оцінювати різні джерела інформації під критичним кутом зору, розрізняти правдиву інформацію від пропагандистської, визнавати та долати стереотипи й упередження);
- комунікативність (оволодіння культурою спілкування, навичками її вдосконалення, мовною етикою, збагачення словникового запасу);
- вирішення проблеми, конфлікту (вміння об'єктивно аналізувати різні конфлікти, залагоджувати їх, уникаючи агресії та зберігаючи власну гідність, застосовувати різні підходи до вирішення проблем);
- співробітництво (уміння співпрацювати з іншими у процесі спільного вирішення завдань та пошуку виходів із проблемних ситуацій);
- перспективне бачення, розвиток уяви (вміння уявляти кращий стан власного довкілля у перспективі та прагнення до його практичного вдосконалення);
- толерантність (навички виваженого розв'язання проблем);
- громадська активність (спроможність впливати на прийняття суспільних рішень та ефективно співпрацювати на рівні місцевої та

національної громади).

Список літератури

1. Бачинська Е. Формування громадянської позиції школярів шляхом залучення їх до співуправління виховною системою школи // Світло. 2002. №1. С.12-16.
2. Гладчук О.О. Педагогічне керівництво учнівським самоврядуванням // Освіта України. 1999. № 25. С. 3.
3. Дригайло С. Вперед, гвардіє!: Школа громадянського виховання [Шкільне самоврядування] // Освіта. 2003. 15- 22 січня. С. 4-5.
4. Забуга Т. До питання дитячого самоврядування у навчально-виховних закладах // Нова педагогічна думка. 1997. №3. С. 31-34.
5. Заїка Л., Сокоренко Л. Організація самоврядування в загальноосвітніх закладах: Методичні рекомендації // Директор школи. 2002. № 7. С. 1, 6-7.
6. Кириленко С. Учніське самоврядування: досвід і проблеми: Адреса досвіду – Одещина // Освіта. 2002. 13 листопада.
7. Климчук Н., Никонов В., Писаркова Ю., Салей С. «Твое будущее зависит от Тебя». Методическое пособие. Гродно, 2001.
8. Ковальчук С., Никонович В., Лепехо И. «Ученическое самоуправление». Практическое пособие. Новогрудок, 1999.
9. Ковганич Г., Нестеренко К. Учніське самоврядування в системі освіти Києва. К., 2000.
10. Лидер будущего: новое видение стратегии и практика. Методическое пособие по проведению тренинга / Под общей редакцией Г.Лактионовой, И.Зверевой, Л.Стариковой. К.: Науковий світ, 2001.
11. Лопухівська А. Учніське самоврядування в контексті діалогу культур // Рідна школа. 2002. № 12. С. 32-33.
12. Лопухівська А. Учніське самоврядування: В сільських загальноосвітніх закладах // Сільські школи України. 2003. № 2

(січень). С. 3-6.

13. Михайлюк Т. Як стати лідером: Ліцейське самоврядування // Сільська школа України. 2002. № 22. С. 20-21.
14. Нестеренко Л. Учнівське самоврядування: історичний експурс, функції, стратегія // Директор школи. 1999. № С. 8-9.
15. Проект системи учнівського самоврядування «Школа - наш дім» // Позакласний час. 1999. № 15-16. С. 25-29.
16. Рябокобила Г. Президентська республіка об'єднаних класів: [Учнівське самоврядування] // Освіта. 2003. 15-22 січня. №3. С. 6-7.
17. Самоврядування у школі // Завуч. 2002. № 17-18. С.18-22. Тепер у нас в школі є конституція ! А у вас? Если нет - присоединяйтесь! // Первое сентября. 1999. № 32. С. 3.
18. Хозе С.Е. Взрослеть в делах: Проблемы школьного самоуправления. М.: Знание, 1980. 96 с.
19. Сацький П. В., Нотевський Є. В. Молодіжне самоврядування в Україні: тенденції, проблеми, перспективи / Сацький П. В., Нотевський Є. В. // Історико-політичні студії. Серія: Політичні науки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана», Ін-т історії укр. сусп-ва ; редкол.: І. Д. Дудко (голова) [та ін.]. Київ : КНЕУ, 2017. № 2. С. 107–118.
20. Бочарова І. В., Нотевський Є. В. Сучасні моделі учнівського та студентського самоврядування як результат накопичення досвіду США: [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Tezy_conf_04_17.pdf#pag

РЕЦЕНЗІЯ

на навчальну програму з позашкільної освіти гуртка
«Відповідальне лідерство – шлях до успіху»

Укладач: керівник
гуртка Щукіна Лариса Вікторівна

Програма гуртка актуальна для сьогодення як важливий компонент реалізації завдань компетентнісного навчання і виховання підростаючого покоління і викликана необхідністю визначення стратегії пошуку, навчання та виховання підлітків, які мають організаторські здібності, усвідомлюють себе потенційними лідерами в суспільстві.

Програма гуртка «Відповідальне лідерство – шлях до успіху» є інноваційною, оформлена відповідно до вимог державного стандарту та листу Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 05.06.2013 № 14.1/16-1685. «Про методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти».

Досвід роботи керівника гуртка дав можливість створити актуальну програму, яка відповідає вимогам сучасної позашкільної освіти, так як вона складена з урахуванням потреб сьогодення. Новизна навчальної програми полягає в тому, що передбачає участь кожного учня в соціальному проектуванні, що послужить для них практичним застосуванням набутих знань із лідерства і досвідом громадянської дії.

Програма містить перелік ключових компетентностей, які мають бути сформовані у вихованців гуртка впродовж вивчення кожної теми. Навчальна програма побудована з дотриманням усіх загальноприйнятих вимог: містить коротку передмову, мету та основні завдання, прогнозований результат, орієнтовну сітку погодинного планування, тематику занять в рамках кожного розділу, список рекомендованої літератури.

Програма націлена на формування досвіду громадянської поведінки лідерів шляхом активного залучення їх до справ і турбот навчального закладу, до реальної участі в державотворенні, шляхом сприяння розвитку молодіжного руху, створенню громадських дитячо-юнацьких організацій.

РЕЦЕНЗІЯ

на навчальну програму з позашкільної освіти гуртка
«Відповідальне лідерство – шлях до успіху»

Укладач: керівник гуртка Щукіна Лариса Вікторівна

Програма гуртка «Відповідальне лідерство – шлях до успіху» є надзвичайно актуальною в сучасних умовах. Матеріали оформлені згідно з вимогами державного стандарту та листа Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 05.06.2013 № 14.1/10-1685. «Про методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти».

Програма гуртка сприяє реалізації завдань стратегічного навчання та виховання нового покоління в умовах динамічного розвитку суспільства. Методична складова програми відповідає вимогам сучасної позашкільної освіти. Новизна навчальної програми полягає в поєднанні необхідних для сучасних лідерів складових успіху.

Структура програми дотримана. Наявна коротка передмова, мета та основні завдання, прогнозований результат, орієнтовна сітка погодинного планування, тематика занять у межах кожного розділу, список рекомендованої літератури.

Програма націлена розвиток лідерського потенціалу у сучасної молоді, виховання їх чесними, відповідальними, порядними та стратегічно мислячими людьми та розрахована на учнів 8-11 класів, які освоюватимуть курс впродовж 3-х років.

Варто зазначити, що в програмі використовуються інноваційні методи навчання, такі як: мозковий штурм, дискусії, рольові ігри, моделювання, робота в малих групах, аналіз реальних ситуацій суспільного життя, драматизація, портфоліо.

Програма є пізнавальною та адаптованою саме для вказаної вікової категорії дітей, може стати основою для проведення гуртка в закладі позашкільної освіти.

Президент ГО «МООЛМС»
«МОЛОДЬ – МАЙБУТНЄ НАЦІЇ»

Є.В. Нотевський

РЕЦЕНЗІЯ

на навчальну програму з позашкільної освіти гуртка
«Відповідальне лідерство – шлях до успіху»
Укладач: керівник гуртка Щукіна Лариса Вікторівна

Програма гуртка актуальна для сьогодення як важливий компонент в реалізації завдань компетентнісного навчання і виховання підростаючого покоління і викликана необхідністю визначення стратегії пошуку, навчання та виховання підлітків, які мають організаторські здібності, усвідомлюють себе потенційними лідерами в суспільстві.

Програма гуртка «Відповідальне лідерство – шлях до успіху» є інноваційною, оформлена відповідно до вимог державного стандарту та листа Міністерства освіти і науки України від 05.06.2013 № 14.1/10-1. «Про методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти».

Досвід роботи керівника гуртка дав можливість створити актуальну програму, яка відповідає вимогам сучасної позашкільної освіти, так як вона складена з урахуванням потреб сьогодення. Новизна навчальної програми полягає в тому, що передбачає участь кожного учня в соціальному проектуванні, послужить для них практичним застосуванням набутих знань із лідерства і громадянської дії.

Програма містить перелік ключових компетентностей, які мають бути сформовані у вихованців гуртка впродовж вивчення кожної теми. Навчальна програма побудована з дотриманням усіх загальноприйнятих вимог: містить вступну передмову, мету та основні завдання, прогнозований результат, тематичну сітку погодинного планування, тематику занять в рамках кожного заняття, список рекомендованої літератури.

Програма націлена на формування досвіду громадянської поведінки лідерів шляхом активного залучення їх до справ і турбот навчального закладу, до активної участі в державотворенні, шляхом сприяння розвитку молодіжного руху, створенню громадських дитячо-юнацьких організацій.

Програма розрахована на навчання учнів 8-11 класів протягом 3-х років. Позитивним є те, що під час навчання слухачі набувають компетентностей, які дозволять їм ефективно реалізовувати лідерські функції та успішно працювати у будь-якій команді.

Відмінними ознаками навчальної програми є використання інноваційних методів навчання: мозковий штурм, дискусії, рольові ігри, моделювання, робота в малих групах, аналіз реальних ситуацій суспільного життя, драматизація, портфоліо.

Програма є цікавою, адаптованою саме для вказаної вікової категорії дітей, може стати основою для проведення гуртка в закладі позашкільної освіти.

Канд.пед.наук, доцент
кафедри педагогіки та психології
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет ім.В.Гетьмана»

Ю.О.Матвієнко

ВИТЯГ ІЗ ПРОТОКОЛУ
засідання вченої ради № 5
Миколаївського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти від 04.12.2019

Голова: Шуляр В. І., д.пед.н., доцент, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти, директор Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, заслужений учитель України.

Учений секретар: Тюпа А. І., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

СЛУХАЛИ:

Стойкову Вікторію Володимирівну, к.пед.н., заступника директора з науково-педагогічної роботи МОППО, про схвалення навчальної програми гуртка з позашкільної освіти «Відповідальне лідерство – шлях до успіху» (укл. Щукіна Л. В., директор обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради).

УХВАЛИЛИ:

Схвалити до використання в освітньому процесі навчальну програму з позашкільної освіти «Відповідальне лідерство – шлях до успіху» (укл. Щукіна Л. В., директор обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради).

Голова вченої ради

В. ШУЛЯР

Учений секретар

А. ТЮПА

РЕЦЕНЗІЯ

на навчальну програму з позашкільної освіти гуртка
«Відповідальне лідерство – шлях до успіху»
Укладач: керівник гуртка Щукіна Лариса Вікторівна

Програма гуртка актуальна для сьогодення як важливий компонент в реалізації завдань компетентнісного навчання і виховання підростаючого покоління і викликана необхідністю визначення стратегії пошуку, навчання та виховання підлітків, які мають організаторські здібності, усвідомлюють себе потенційними лідерами в суспільстві.

Програма гуртка «Відповідальне лідерство – шлях до успіху» є інноваційною, оформлена відповідно до вимог державного стандарту та листа Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 05.06.2013 № 14.1/10-1685. «Про методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти».

Досвід роботи керівника гуртка дав можливість створити актуальну програму, яка відповідає вимогам сучасної позашкільної освіти, так як вона складена з урахуванням потреб сьогодення. Новизна навчальної програми полягає в тому, що передбачає участь кожного учня в соціальному проектуванні, що послужить для них практичним застосуванням набутих знань із лідерства і досвідом громадянської дії.

Програма містить перелік ключових компетентностей, які мають бути сформовані у вихованців гуртка впродовж вивчення кожної теми. Навчальна програма побудована з дотриманням усіх загальноприйнятих вимог: містить коротку передмову, мету та основні завдання, прогнозований результат, орієнтовну сітку погодинного планування, тематику занять в рамках кожного розділу, список рекомендованої літератури.

Програма націлена на формування досвіду громадянської поведінки лідерів шляхом активного залучення їх до справ і турбот навчального закладу, до реальної участі в державотворенні, шляхом сприяння розвитку молодіжного руху, створенню громадських дитячо-юнацьких організацій.

Програма розрахована на навчання учнів 8-11 класів протягом 3-х років. Позитивним є те, що під час навчання слухачі набувають компетентностей, які дозволять їм ефективно реалізовувати лідерські функції та успішно працювати у будь-якій команді.

Відмінними ознаками навчальної програми є використання інноваційних методів навчання: мозковий штурм, дискусії, рольові ігри, моделювання, робота в малих групах, аналіз реальних ситуацій суспільного життя, драматизація, портфоліо.

Програма є цікавою, адаптованою саме для вказаної вікової категорії дітей, може стати основою для проведення гуртка в закладі позашкільної освіти.

Канд.пед.наук, доцент
кафедри педагогіки та психології
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет ім.В.Гетьмана»

Ю.О.Матвієнко
Ю.О.Матвієнко

Знайдено
примено
30 (тридцять)
сторінок

Заст. дир. з НБД ОБХТ.

А. Куянова

